Lietas Nr. C28348410
Lietas arhīva Nr. CA-2046-14/29

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2014.gada 30.jūnijā

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģija

šādā sastāvā: tiesas sēdes priekšsēdētāja I.Celmiņa,

tiesneši M.Ābele, V.Vazdiķis,

sekretāre L.Miezīte,

tulce A.Blanare,

piedaloties prasītājas pārstāvim /pers. D/, atbildētāja pilnvarotam pārstāvim zvērinātam advokātam Mārtiņam Aljēnam,

atklātā tiesas sēdē izskatīja /pers. E/ apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas 2011.gada 4.marta spriedumu civillietā /pers. E/ prasībā pret AS „Reverta" (iepriekšējais nosaukums AS „Parex banka") par darba uzteikuma atzīšanu par prettiesisku, atjaunošanu darbā, vidējās izpeļņas samaksu par darba piespiedu kavējuma laiku, iedzīvotāju ienākuma nodokļa, valsts sociālās apdrošināšanas iemaksu, zaudējumu, diskriminācijas un nepamatotas atšķirīgas attieksmes atzīšanu, zaudējumu piedziņu un morālā kaitējuma atlīdzināšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Starp AS „Parex banka" (pēc 2012.gada 10.maija – AS „Reverta", turpmāk – arī banka) kā darba devēju un /pers. E/ kā darbinieci 1992.gada 1.oktobrī noslēgts darba līgums, ar kuru /pers. E/ pieņemta darbā AS „Parex bankas" filiālē „/Nosaukums/" menedžeres, vēlāk speciālistes amatā.

Kopš 2001.gada 29.jūnija prasītāja veikusi klīringa operatora amata pienākumus AS „Parex banka" filiāles „/Nosaukums/" latu klīringa grupā. 1992.gada 1.oktobrī noslēgtais darba līgums 2006.gada 3.jūlijā izteikts jaunā redakcijā, 2008.gada 1.decembrī, 2009.gada 5.martā, 2009.gada 17.jūlijā un 2009.gada 1.decembrī ar prasītāju slēdzot vienošanos par grozījumiem tajā.

[1.1] 2009.gadā AS „Parex banka" veiktas būtiskas iekšējās strukturālās izmaiņas, 2009.gada 29.septembrī bankas valde pieņēmusi lēmumu ar 2009.gada 31.oktobri slēgt filiāli „/Nosaukums/".

2009.gada oktobrī filiāles „/Nosaukums/" darbinieki, arī prasītāja, informēti, ka bankā tiek izskatītas iespējas darbiniekus nodarbināt citās struktūrvienībās atbilstoši kvalifikācijai un darba spējām.

[1.2] 2009.gada 19.oktobrī prasītāja iesniegumā bankai izteikusi priekšlikumu izbeigt darba tiesiskās attiecības saskaņā ar Darba likuma 114.pantu un norādījusi, ka vēlas saņemt 15 atlaišanas pabalstus, kompensāciju par neizmantoto atvaļinājumu, kā arī kompensāciju par laiku, kad prasītāja meklēs jaunu darbu. Darba tiesisko attiecību izbeigšana pusēm vienojoties nav panākta.

[1.3] Laikā no 2009.gada 5.novembra līdz 2010.gada 4.maijam /pers. E/ bijusi darbnespēja, bet no 2010.gada 6.maija līdz 2010.gada 6.jūnijam /pers. E/ bijusi ikgadējā atvaļinājumā.

[1.4] Ar AS „Parex banka" 2010.gada 5.maija valdes priekšsēdētāja paziņojumu par būtiskiem grozījumiem 2006.gada 3.jūlijā noslēgtajā darba līgumā /pers. E/ piedāvāts Lietvedības un kancelejas daļas lietvedības nodaļas lietveža palīga amats ar atalgojumu 203 LVL mēnesī pirms nodokļu nomaksas ar nosacījumu, ja prasītāja nepiekritīs bankas piedāvātajiem darba līguma grozījumiem, 2010.gada 7.jūnijā tiks izbeigtas darba tiesiskās attiecības, pamatojoties uz Darba likuma 98.panta pirmo daļu un 101.panta pirmās daļas 9.punktu.

/pers. E/ darba līguma grozījumiem nav piekritusi, līdz ar to darba tiesiskās attiecības ar viņu izbeigtas 2010.gada 7.jūnijā.

[2] /pers. E/ 2010.gada 5.jūlijā cēlusi tiesā prasību pret AS „Parex banka" par darba līguma uzteikuma atzīšanu par prettiesisku, atjaunošanu darbā, vidējās izpeļņas samaksu par darba piespiedu kavējuma laiku, iedzīvotāju ienākuma nodokļa, valsts sociālās apdrošināšanas iemaksu, zaudējumu piedziņu, diskriminācijas un nepamatotas atšķirīgas attieksmes fakta atzīšanu un morālā kaitējuma atlīdzību.

[3] Ar Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas 2011.gada 4.marta spriedumu /pers. E/ prasība noraidīta pilnībā.

[4] Izskatījusi lietu sakarā ar prasītājas iesniegto apelācijas sūdzību, Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija ar 2011.gada 18.oktobra spriedumu prasību noraidījusi pilnībā.

Minēto apelācijas instances tiesas spriedumu Senāts ar 2012.gada 5.septembra spriedumu atcēlis daļā, ar kuru noraidīta prasība 1) par psiholoģiskā terora un nelabvēlīgu seku radīšanas fakta konstatēšanu un no tā izrietošā prasījuma par zaudējumu piedziņu un atlīdzību par morālo kaitējumu; 2) par zaudējumu 2756 LVL piedziņu saistībā ar iemaksu veikšanas kārtību un apjomu pensiju fondā; 3) par atlaišanas pabalsta piedziņu.

[5] Izskatot lietu no jauna, Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija ar 2013.gada 16.septembra spriedumu prasību apmierinājusi daļēji. Tiesa piedzinusi no AS „Reverta" par labu prasītājai zaudējumus 2756 LVL saistībā ar iemaksām pensiju fondā, ieturot no šīs summas likumā noteiktos nodokļu maksājumus, un atlīdzību par morālo kaitējumu 500 LVL. Tiesa atbilstoši Civilprocesa likuma 223.panta 4.punktam izbeigusi tiesvedību daļā par zaudējumu piedziņu 120 LVL (zaudējumi, kas radušies samazinot prasītājai darba algu un neizmaksājot vidējo darba algu vienu mēnesi pēc darba algas izmaiņām darba līgumā) un atlaišanas pabalsta 1283,38 LVL apmērā piedziņu, sakarā ar to, ka prasītājas pārstāvis prasību šajā daļā nav uzturējis. No AS „Reverta" valsts ienākumos tiesa piedzinusi valsts nodevu 295,24 LVL un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 10,90 LVL.

[6] Ar Augstākās tiesas Civillietu departamenta tiesnešu kolēģijas 2014.gada 29.janvāra rīcības sēdes lēmumu atteikts ierosināt kasācijas tiesvedību par Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2013.gada 16.septembra spriedumu daļā, ar kuru no atbildētājas par labu prasītājam piedzīta atlīdzība par morālo kaitējumu 500 LVL.

[7] Izskatot AS „Reverta" kasācijas sūdzību par Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija ar 2013.gada 16.septembra spriedumu daļā, ar kuru no atbildētājas piedzīti zaudējumi 2756 LVL saistībā ar iemaksām pensiju fondā, ieturot no šīs summas likumā noteiktos nodokļu maksājumus, Augstākās tiesas Civillietu departaments ar 2014.gada 17.aprīļa spriedumu lietā Nr.SKC-1613-14 nosprieda spriedumu atcelt daļā, ar kuru no atbildētājas piedzīti zaudējumi 2756 LVL, valsts nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, un lietu šajā daļā nodot jaunai izskatīšanai apelācijas instances tiesā.

[8] Ievērojot minēto, Civillietu tiesas kolēģija sprieduma 9.punktā izklāsta apstākļus un faktus, kas saistīti ar pušu strīdu daļā par zaudējumu 2756 LVL piedziņu saistībā ar iemaksām pensiju fondā.

[9] No lietas materiāliem redzams, ka 2011.gada 1.februārī prasītāja pirmās instances tiesā iesniedza prasības papildinājumus un precizējumus (2.sējuma 3.-11.lapa), kuros norādīts, ka laikā no 1999.gada septembra līdz 2008.gada augustam iemaksas pensiju fondā viņas labā veica darba devējs, bet viņai prettiesiski tika samazināta darba alga, jo darba devējs maksāja nodokļus no algas 494 LVL, kaut gan bija jāmaksā no 520 LVL, līdz ar ko prasītājas darba alga katru mēnesi tika samazināta par 26 LVL. Tas nozīmē, ka prasītājai par šo laika posmu nodarīti zaudējumi 2756 LVL (106 mēn. X 26 LVL), kurus viņa lūdz piedzīt no atbildētāja.

Prasībā norādīts, ka darba devējs viņai ir sniedzis pretrunīgas atbildes par to, kam un cik bija jāveic iemaksas pensijas fondā. Uzkrātā kapitāla izmaksas dienā ir atklājusi, ka no uzkrātā kapitāla pensiju fonds ietur nodokļus 26% no papildpensijas kapitāla, līdz ar to uzskata, ka darba devēja vainas dēļ ir saņēmusi mazāk naudas kā viņai pienācās.

Atbildētājs - AS „Parex banka" - tika iesniedzis tiesā paskaidrojumus par prasību (2.sējuma 81.-83.lapa), tai skaitā, par prasījumu daļā par iemaksu veikšanu pensijas fondā, norādot, ka prasītāja kopš 1999.gada 30.septembra bija bankas kolektīvā līguma pensiju plāna „papildpensija Sabalansētais" dalībniece un kopš 2008.gada 31.jūlija bankas kolektīvā līguma pensiju plāna „papildpensija aktīvais" dalībniece. 1999.gada 21.septembrī bankas darbinieku pilnvaroto pārstāvju sapulcē tika apstiprināts pensiju plāns, kas saskaņā ar Kolektīvo dalības līgumu paredzēja ikmēneša atskaitījumus pensiju plānā no darbinieka darba līgumā noteiktās samaksas ieskaitot 5,46%, bet 4,54 pensiju plānā ieskaita banka kā darba devējs.

No 2008.gada 1.jūlija saskaņā ar Kolektīvas dalības jauno redakciju, kurš noslēgts starp AS „Parex banka" un AS „Parex atklātais fonds", banka kā darba devējs veica iemaksas darbinieka labā viņa individuālajos kontos, neveicot ieturējumus no darbinieka darba līgumā noteiktās darba samaksas. Ikmēneša summas mainījās, jo tās bija noteiktas % no darbinieka darba samaksas. Laikā no 1999.gada 30.septembra līdz 2009.gada 30.novembrim prasītājas individuālajā kontā Pensiju plānā tika veiktas iemaksas 5151,70 LVL apmērā, un uzkrātais kapitāls turpināja piedalīties investīciju atdeves procesos un gūtie % ienākumi uz 2010.gada 30.aprīli bija 1247,79 LVL. Laika periodā no 1999.gada 30.septembra līdz 2009.gada 30.novembrim iesniegums par vēlmi izstāties no Bankas pensiju plāna no prasītājas netika saņemts, un 2010.gada 30.aprīlī prasītājai tika izmaksāts uzkrātais pensiju kapitāls 4495,43 LVL, izmaksas brīdī ieturot likumā „par iedzīvotāju ienākuma nodokli" noteiktos nodokļus.

[10] Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesa 2011.gada 4.marta spriedumā, noraidot prasību daļā zaudējumu 2756 LVL piedziņu, kas saistīti ar iemaksām pensiju fondā, ieturot no šīs summas likumā noteiktos nodokļu maksājumus, spriedumu ir pamatojusi ar šādiem argumentiem.

Laikā no 30.09.1999. prasītāja bijusi bankas kolektīvā līguma pensiju plāna „Papildpensija Sabalansētais" dalībniece, no 31.07.2008. bankas kolektīvā līguma pensiju plāna „Papildpensija Aktīvais" dalībniece.

1999.gada 21.septembrī bankas darbinieku pilnvaroto pārstāvju sapulcē ticis apstiprināts pensiju plāns, kas saskaņā ar Kolektīvo dalības līgumu paredzēja ikmēneša atskaitījumus pensiju plānā no darbinieka darba līgumā noteiktās darba samaksas ieskaitot 5,46%, bet 4,54% pensiju plānā ieskaita banka kā darba devējs.

No 2008.gada 1.jūlija, saskaņā ar Kolektīvās dalības līguma jauno redakciju, kas noslēgts starp AS „Parex banka" un AS „Parex atklātais pensiju fonds", banka kā darba devējs, veikusi iemaksas darbinieka labā viņa individuālajos kontos, neveicot ieturējumus no darbinieka darba līgumā noteiktās darba samaksas.

No 30.09.1999. līdz 30.11.2009. prasītājas individuālajā kontā Pensiju plānā veiktas iemaksas 5151,70 LVL, uzkrātais kapitāls turpinājis piedalīties investīciju atdeves procesos un gūtie procentuālie ienākumi uz 30.04.2010. bijuši 1247,79 LVL. Prasītājai 30.04.2010. izmaksāts uzkrātais pensijas kapitāls 4495,43 LVL.

Pirmās instances tiesa ir secinājusi, ka minētos atbildētāja sniegtos argumentus atspēkojoši pierādījumi lietā nav iesniegti. Līdzekļi atbilstoši pensiju plānam par prasītāju iemaksāti, prasītāja par to tikusi informēta un ir saņēmusi pensiju uzkrājuma daļu, līdz ar to prasījums par nepamatotu summu ieturēšanu un zaudējumu radīšanu prasītājai nav pamatots.

[11] Prasītāja savā apelācijas sūdzībā (2.sējuma 138.-142.lapa) pārsūdzot spriedumu daļā par zaudējumu piedziņu, kas saistīti ar iemaksām pensiju fondā, norāda, ka tiesas secinājumi neatbilst patiesībai, jo lietā nav sniegti pierādījumi, kas apstiprinātu, ka no 30.09.1999. prasītāja bijusi bankas kolektīvā līguma pensiju plāna „Papildpensija Sabalansētais" dalībniece.

Saskaņā ar atbildētāja 17.11.2009. Vēstulē Nr.2.26.7.-10/1114, 21.09.1999. protokolā, kuram pievienota informācija par Pensiju plānu „Parekss", ir redzams, ka prasītāja ir pensiju plāna ,,Parekss" dalībniece. Šis plāns paredz pavisam citus nosacījumus, ka iemaksas veic tikai darba devējs no bruto darba samaksas ne mazāk kā 5% un ne vairāk kā 10% apmērā, kas prasītājas gadījumā bija 6,6% (no bruto algas ieturēja 47,62 LVL).

Pensiju fondā ir veiktas iemaksas 47,62 LVL apmērā. Uzskata, ka tiesa nav vērtējusi apstākli, ka viņa no atbildētāja ir saņēmusi dažādu informāciju par to, kādas iemaksas pensiju fondā tiek veiktas no atbildētāja puses. Minēto summu vajadzēja veikt tikai darba devējam, bet neizprotamu iemeslu dēļ no prasītājas darba algas ir ieturēta nauda, kas nav iemaksāta pensiju fondā.

Apelatore uzskata, ka, vērtējot pierādījumus, bija jāņem vērā, ka darba tiesiskajās attiecībās darbinieks tiek uzskatīts kā vājākā līgumslēdzējpuse attiecībā pret darba devēju.

[12] **Tiesas sēdē** apelatores pārstāvis uzturēja apelācijas sūdzību un prasību daļā par zaudējumu 2756 LVL piedziņu saistībā ar iemaksām pensiju fondā, nolasīja rakstveida paskaidrojumus, kas saskaņā ar Civilprocesa likuma 166.pantu tika pievienoti lietas materiāliem.

[13] Tiesas sēdē atbildētāja pārstāvis neatzina apelācijas sūdzību un nolasīja rakstveida paskaidrojumus, kas saskaņā ar Civilprocesa likuma 166.pantu tika pievienoti lietas materiāliem.

Motīvu daļa

[14] Civillietu tiesu kolēģija, uzklausījusi prasītājas un atbildētāja pārstāvi, pārbaudījusi un novērtējusi lietas materiālus, atzīst, ka prasība daļā par zaudējumu 2756 LVL piedziņu ir noraidāma, apelācijas sūdzība šajā daļā ir atzīstama par nepamatotu.

[15] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 426.panta pirmo daļu, 430.panta trešo daļu *apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts šajā sūdzībā, un nepārbauda pirmās instances tiesas konstatētos faktus, ja tie nav apstrīdēti apelācijas sūdzībā.*

[15.1] Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2011.gada 18.oktobra spriedums (2.sējuma 207.-211.lapa) daļā, ar kuru noraidīta /pers. E/ prasība par darba līguma uzteikuma atzīšanu par prettiesisku, atjaunošanu darbā, vidējās izpeļņas piedziņu par visu darba piespiedu kavējuma laiku un sociālo maksājumu piedziņu ir stājies likumīgā spēkā 2012.gada 5.septembrī.

[15.2] Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijas 2013.gada 16.septembra spriedums (3.sējuma 67.-87.lapa) daļā par tiesvedības izbeigšanu par zaudējumu piedziņu 120 LVL stājies spēkā 2013.gada 31.oktobrī, savukārt daļā, ar kuru apmierināta prasība daļā par morālā kaitējuma 500 LVL piedziņu, stājies spēkā 2014.gada 29.janvārī.

[15.3] Ar Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2014.gada 17.aprīļa spriedumu (3.sējuma 113.-121.lapa) atcelts Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijas 2013.gada 16.septembra spriedums daļā, ar kuru no atbildētāja piedzīti zaudējumi 2756 LVL, valsts nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, un lieta šajā daļā nodota jaunai izskatīšanai apelācijas instances tiesai.

[15.4] Līdz ar to apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību tikai daļā par zaudējumu 2756 LVL piedziņu, kas saistīti ar iemaksām pensiju fondā, un tiesas izdevumu piedziņu.

[16] Likuma „Par privātajiem pensiju fondiem" 10.pants regulē dalību pensiju plānā, panta pirmajā daļā nosakot, ka pensiju plāna dalībnieks var uzkrāt sev papildpensijas kapitālu, tikai piedaloties noteiktā pensiju plānā, otrajā daļā paredzot, ka pensiju plāna dalībnieki var piedalīties pensiju plānā gan tieši, gan ar savu darba devēju starpniecību.

[16.1] Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka ar 1999.gada 21.septembra atbildētāja darbinieku pilnvaroto pārstāvju sapulces (2.sējuma 47.-51.lapa, arī 160.-163.lapa) protokolu, no kura redzams, ka tika apstiprināts bezpeļņas akciju sabiedrības „Atklātais pensiju fonds Sociālais nodrošinājums", ir pierādīts, ka atbildētājs kā darba devējs piedalījās pensiju plānā, lai nodrošinātu iemaksas par saviem darbiniekiem.

Atbildētāja pārstāvis paskaidrojumos tiesas sēdē norādīja, ka fondam ir mainījušies nosaukumi – vēlākie nosaukumi ir akciju sabiedrība „Parekss atklātais pensiju fonds" un akciju sabiedrība „Citadele atklātais pensiju fonds"; savukārt pensiju plāns atbildētāja darbiniekiem bija „Parekss", bet vēlākie nosaukumi - „Sociālais nodrošinājums" un „Papildpensija – Sabalansētais".

[16.1.1] Ņemot vērā, ka saskaņā ar likuma „Par privātajiem pensiju fondiem" 10.panta pirmo daļu pensiju plāna dalībnieks var uzkrāt sev papildpensijas kapitālu, tikai piedaloties noteiktā pensiju plānā, bet lietā nav iesniegti pierādījumi, ka prasītājai laikā no 1999.gada 30.septembra līdz 2008.gada 31.maijam (strīdus periods) būtu bijis individuālais līgums par iemaksu veikšanu pensiju fondā, t secināms, ka viņa piedalījās pensiju plānā ar darba devēja starpniecību.

No prasības pieteikuma 2011.gada 28.janvāra papildinājumiem (2. sējuma 3.-11.lapa) izriet, ka prasītāja atzīst, ka viņa bija AS „Parex Pensiju fonds" dalībniece.

Par to liecina arī pušu 2006.gada 1.jūlija vienošanās Nr.2 (2.sējuma 28.lapa), kurā prasītāja piekrita, ka darba devējs veic iemaksas

viņas individuālajā kontā AS „Parekss atklātais pensiju fonds".

Arī no AS „Citadele" 2012.gada 27.decembra atbildes Rīgas apgabaltiesai (2.sējuma 257.lapa) izriet, ka atbildētājs iemaksas prasītājas pensijas fondā veica, pamatojoties uz kolektīvās dalības līgumu Nr.1-8-15. Prasītājai laikā no 30.09.1999. līdz 30.11.2009. nebija individuāla līguma ar pensijas fondu.

[16.1.2] No atbildētāja 2009. gada 27.oktobra atbildes prasītājai (1.sējuma 111.lapa) izriet, ka prasītāja no 20.09.1999. ir 3.pensiju līmeņa dalībniece: pensiju plānā „Papildpensija Sabalansētais" no 1999.gada 30.septembra un pensiju plānā „Papildpensija Aktīvais" no 2008.gada 31.jūlija.

Prasītāja apstrīd darba devēja veikto iemaksu aprēķināšanas kārtību par laiku no 1999.gada 30.septembra līdz 2008.gada 31.maijam, kad iemaksa sastāvēja no darbinieka un darba devēja daļas, uzskatot, ka no viņas algas ieturētā iemaksu daļa no darba devēja puses netika ieskaitīta papildpensijas fondā. Prasībā norādīts, ka, viņasprāt, visu summu bija jāmaksā tikai darba devējam.

[16.2.1] No 1999.gada 21.septembrī apstiprinātā pensiju plāna (2.sējuma 161.lapa) 4.2.punkta izriet, ka darba devēja iemaksas pensiju plāna dalībnieku labā nevar būt mazākas par 5% un lielākas par 10% no darbinieku bruto darba algas. Procents no aprēķinātās bruto algas ir vienāds visiem pensiju plāna dalībniekiem. 4.3.punkts paredzēja tiesības darba devējam mainīt iemaksu lielumu esošajā plāna 4.2.punktā noteiktajās robežās, informējot par to Pensiju fonda valdi.

No atbildētāja 2010.gada 18.februāra atbildes prasītājai (2.sējuma 52.lapa) izriet, ka iemaksu aprēķinam tika izmantots koeficients 1,8315, kurš veidojas no paša darbinieka veiktajām ikmēneša iemaksām un kopējām iemaksām pensiju fondā un raksturo kopējo savstarpējo iemaksu daļu attiecību.

[16.2.2] Atbildētājs ir iesniedzis izdruku no prasītājas personīgā konta (2.sējuma 35.-45.lapa), kā arī aprēķinu par prasītājas pensiju fondā veiktajām iemaksām (2.sējuma 274.-280.lapa).

No atbildētāja paskaidrojumiem un iesniegtā aprēķina secināms, ka saskaņā ar iepriekšminēto 4.2.punktu ikmēneša kopējā iemaksu summa pensiju fondā tika aprēķināta 9.1575% no prasītājas darba līgumā noteiktās algas. Atbilstoši iesniegtajam aprēķinam, no darba algas 520 LVL kopējā iemaksa pensiju fondā bija 47,62 LVL.

No aprēķina par prasītājas pensiju fondā veiktajām iemaksām (2.sējuma 274.-280.lapa) par laiku no 1999.gada septembra līdz 2008.gada maijam redzams, ka no prasītājas bruto darba algas 520 LVL tika ieturēti 5%, bet darba devēja daļa sastādīja 4,1575%, kas ir attiecīgi 26 un 21,61 lati. Kopējā pensiju fondam ieskaitītā summa 47,62 LVL.

Tiesas kolēģija atzīst par pamatotu prasītājas norādīto, ka AS „Parex banka" 2009.gada 27.oktobrī sniegtajā atbildē prasītājai (1.sējuma 111.lapa) procentuālā attiecība ir norādīta 4,54% darba devējs un 5,46% darbinieks, kas atšķiras no iesniegtā aprēķina.

Ņemot vērā, ka iemaksu attiecība - 5% un 4,1575% atbilst faktiski veiktajām iemaksām un atbildētāja iesniegtajiem rakstveida pierādījumiem par darba devēja izdarītajiem ieturējumiem no prasītājas darba algas, kā arī iekļaujas fonda plāna 4.2.punktā noteiktajos ierobežojumos, apelācijas instances tiesa atzīst par pamatotu atbildētāja paskaidrojumu (2.sējuma 272.-273.lapa) par iemaksu summu aprēķinu.

[16.2.3] No AS „Citadele atklātais pensiju fonds" 2011.gada 9.februāra izziņas Nr.7.2.-1 (2.sējuma 88.-90.lapa) redzams, ka AS „Parex banka" laikā no 30.09.1999. līdz 30.11.2009. ir veikusi iemaksas kopsummā 5171,70 LVL. Iemaksu summa 47,62 LVL mēnesī atbilst atbildētāja izdrukās norādītajai iemaksu summai.

Savukārt no akciju sabiedrības „Parekss atklātais pensiju fonds" paziņojuma par /pers. E/ izmaksātajām summām (2.sējuma 58.lapa) redzams, ka darba devēja iemaksas papildpensijas kapitālā par prasītāju ir veiktas no 1999.gada 30.septembra līdz 2010.gada 30.aprīlim.

[17] Apelācijas instances tiesa noraida kā nepamatotu apelatores iebildumu par to, ka darba devējs nepamatoti nodokļu aprēķinus ir veicis no darba algas pēc tam, kad bija atrēķinātas pensijas fondos izdarītās iemaksas. Saskaņā ar likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 10.panta pirmās daļas 5.punktu un otro daļu pirms darbinieka ienākuma aplikšanas ar algas nodokli no viņa mēneša ienākumu apjoma tiek atskaitītas saskaņā ar likumu „Par privātajiem pensiju fondiem" izveidotajos privātajos pensiju fondos izdarītās iemaksas.

Analoģiski situācija tiek risināta ar iedzīvotāju ienākuma nodokli, kura ieturēšanu un maksāšanu (pārskaitīšanu budžetā) atbilstoši likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 17.pantam veic darba devējs, kas nodarbina darbinieku - (nodokļa) maksātāju. Likuma „Par valsts sociālo apdrošināšanu" 21.panta otrajā daļā noteikts, ka darba ņēmējs veic obligātās iemaksas ar darba devēja starpniecību. Darba devējs ietur iemaksas, kas jāveic darba ņēmējam, un iemaksā tās speciālā budžeta kontā vienu reizi mēnesī.

Tādejādi atbildētājam, ieturot daļu no pensiju fondā iemaksājamās summas no prasītājas darba algas, bija tiesības, aprēķinot algas nodokli un valsts sociālās apdrošināšanas iemaksas no prasītājas ienākumiem, to rēķināt, pēc pensiju fondā iemaksājamās summas atskaitīšanas.

[18] No atklātā pensiju fonda „Parex atklātais pensiju fonds" izsniegtās atskaites par prasītājas individuālā konta stāvokli (3.sējuma 11.lapa) par laiku no 30.09.1999. līdz 30.04.2010. redzams, ka uz kolektīvā līguma pamata pensiju plānā „Papildpensija – Sabalansētais" šajā laikā ir iemaksāti 5086,32 LVL, bet pensiju plānā „Papildpensija – Aktīvais" 85,38 LVL. Savukārt kopējā summa, kura no pensiju plāna „Papildpensija – Sabalansētais" pēc prasītājas pieprasījuma tika pārskaitīta uz pensiju plānu „Papildpensija - Aktīvais EIRO", bija 5482,65 LVL.

Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka atbildētājs ir pierādījis savu apgalvojumu pamatotību, ka atbildētājs kā darba devējs laikā no 1999.gada 30.septembra līdz 2008.gada 31.maijam iemaksas ir izdarījis pēc paritātes principa gan ieturot daļu no prasītājas algas, gan veicot darba devēja iemaksas, bet kopējā summa tika ieskaitīta ar nosaukumu „darba devēja iemaksas" prasītājas pensijas

individuālajā kontā.

Tādejādi prasītājas apgalvojumi par to, ka darba devējs ir izdarījis ieturējumu no viņas algas, bet to nav pārskaitījis pensiju fondā, ir pretrunā ar lietas materiāliem.

Savukārt prasībā (2.sējuma 5.lapa) norādītais, ka darba devējs ir prettiesiski veicis ieturējumus no viņas darba algas ir pretrunā ar pašas prasītājas turpat tekstā norādīto, ka iemaksa veidojās no viņas algas daļas un darba devēja daļas. Tas, ka pensiju plānā iemaksas tika norādītas kā darba devēja iemaksas nemaina lietas būtību par iemaksu veidošanās mehānismu un atbilst likuma „Par privātajiem pensiju fondiem" 10.panta otrajai daļai.

[19] Atbilstoši likuma „Par privātajiem pensiju fondiem" 10.panta ceturtajai daļai darba devēja un darbinieku tiesiskās attiecības, kas rodas sakarā ar pensiju plāna ieviešanu un darbinieku dalību tajā, regulē darba līgums vai darba koplīgums.

No minētā izriet, ka likumdevējs ar speciālo normu ir noteicis, ka strīdiem starp darbinieku un darba devēju, kas saistīti ar dalību pensiju plānā, secīgi arī par ieturējumu izdarīšanas kārtību un apjomu, ir piemērojams Darba likums.

Nav šaubu, ka izskatāmais pušu strīds izriet no darba tiesiskajām attiecībām. Lietā ir pierādīts, ka atbildētājs izdarīja ieturējumus no prasītājas algas un veica iemaksas pensiju fondā laikā no 1999.gada 30.septembra līdz 2008.gada 31.maijam, pamatojoties kolektīva pārstāvju sapulcē apstiprināto pensiju plānu un vienošanos ar darbinieku, kā arī kolektīvās dalības līgumu, kas bija noslēgts starp pensiju fondu un darba devēju. Atbildētāja pēdējais pārskaitījums par strīdus periodu ir izdarīts 2008.gada jūlijā. Kā jau iepriekš secināts, darba devēja ieturējumi no prasītājas darba algas ir tiesiski pamatoti.

[20] Augstākās tiesas Civillietu departaments 2014.gada 17.aprīļa (lieta Nr.SKC-1613-14) sprieduma 12.punktā, izskatot šajā lietā atbildētāja kasācijas sūdzībā minētos argumentus par noilgumu, ir norādījis, ka jautājums par noilgumu risināms gadījumā, ja, noskaidrojot visus lietā nozīmīgos faktus, tiktu konstatēts, ka iemaksas pensiju fondā bija jāveic vienīgi atbildētājam no saviem līdzekļiem un ieturējumi no prasītājas darba algas izdarīti bez tiesiska pamata.

No lietas materiāliem ir redzams, ka prasītāja iesniedza tiesā prasību daļā par zaudējumu piedziņu saistībā ar iemaksu veikšanu pensiju fondā 2011.gada 1.februārī (2.sējuma 3.lapa), tas ir vairāk kā divus gadus pēc pēdējā ieturējuma no algas.

Atbildētāja pārstāvis tiesas sēdē lūdza noraidīt prasību un atsaucās uz Darba likuma 31.panta pirmo daļu, kas paredz, ka visi prasījumi, kas izriet no darba tiesiskajām attiecībām, noilgst divu gadu laikā, ja likumā nav noteikts īsāks noilguma termiņš.

Ņemot vērā spriedumā secināto, ka ieturējumi no prasītājas darba algas ir izdarīti tiesiski un nav konstatēts, ka iemaksu veikšana bija tikai darba devēja pienākums, prasība ir nepamatota pēc būtības, līdz ar to citi prasības noraidīšanas pamati netiek vērtēti.

[21] Vienlaikus tiesas kolēģija uzskata par nepieciešamu norādīt, ka prasītājas pārstāvis, izsakot iebildumus par noilguma termiņu aprēķināšanu, nav ņēmis vērā, ka Civillikuma normas par 10 gadu noilguma termiņu ir atzīstamas par vispārējām attiecībā pret Darba likuma normām un tiek piemērotas tiktāl, ciktāl jautājumu neregulē speciālās normas.

Tāpat arī Kredītiestāžu likuma 71.pantā noteiktais 60 gadu termiņš ir attiecināms uz klienta prasījuma tiesībām pret kredītiestādi un nekādi nav saistāms ar prasītājas iebildumiem pret darba devēju par izdarītajiem ieturējumiem no darba algas.

[22] Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedums ir pamatots ar tiesas pieņēmumiem par lietas apstākļiem un tās secinājumi nav balstīti uz konkrētiem pierādījumiem lietā. Apelācijas instances tiesā tika iesniegti papildus pierādījumi, kas raksturoja pensiju iemaksu veidošanās mehānismu un apstiprināja atbildētāja izdarīto ieturējumu un veikto samaksu pamatotību, kas kalpo par pamatu prasības par zaudējumu 2756 LVL piedziņu saistībā ar iemaksām pensiju fondā noraidīšanai.

[23] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta ceturto daļu prasītāja atbrīvota no tiesas izdevumu samaksas. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

Ņemot vērā, ka prasība saskaņā ar Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijas 2013.gada 16.septembra spriedumu ir apmierināta daļēji, piedzenot no atbildētāja prasītājas labā 500 EUR, tad valsts nodeva aprēķināma saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punktu no minētās summas, kas ir 75 EUR.

No Tiesu informatīvās sistēmas pavēstu uzziņas redzams, ka pirmās instances tiesā un apelācijas instances tiesā Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktā norādītie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par pavēstu nosūtīšanu ir 18,61 EUR, kas ir piedzenami no atbildētāja valsts labā.

[24] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1}pantu atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 430., 432.-434.pantu, Civillietu tiesu kolēģija

nosprieda:

Noraidīt /pers. E/ prasību pret AS „Reverta" par zaudējumu 2756 LVL piedziņu saistībā ar iemaksām pensiju fondā.

Piedzīt no AS „Reverta", reģ.Nr.40003074590, valsts ienākumos valsts nodevu 75 EUR (septiņdesmit pieci *euro*).

Valsts nodevas samaksa valstij veicama kontā: Saņēmējs: Valsts kase

Reģistrācijas Nr.90000050138/ Konta Nr.LV55TREL1060190911200

Saņēmēja banka: Valsts kase/ BIC kods TRELLV22

Iemaksas mērķis: valsts nodeva civillietā Nr.C28348410, prasītāja /pers. E/.

Piedzīt no AS „Reverta", reģ.Nr.40003074590, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 18,61 EUR (astoņpadsmit *euro* un 61 cents).

Ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksa valstij veicama kontā:

Saņēmējs: Tiesu administrācija / Konta Nr.LV51TREL2190458019000

NMR 90001672316 / Saņēmēja banka: Valsts kase / Kods TRELLV22

Iemaksas mērķis: **21499** ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi civillietā Nr.C28348410, prasītāja /pers. E/.

Noteikt AS „Reverta" sprieduma daļā par tiesas izdevumu piedziņu labprātīgas izpildes termiņu 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Dokuments, kas apliecina maksājuma izdarīšanu valsts ienākumos iesniedzams Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijas kancelejā sprieduma labprātīgai izpildei noteiktā termiņa laikā.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamentā 30 dienu laikā, iesniedzot kasācijas sūdzību Rīgas apgabaltiesā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja I.Celmiņa

Tiesnese M.Ābele

Tiesnesis V.Vazdiķis